

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Aremark kommune
post@aremark.kommune.no

Deres ref.
15/281-14

Vår ref.
17/3061

Dato
24.05.2017

Klage fra Aremark kommune over Politidirektoratets beslutning av 13. januar 2017 om endringer i Øst politidistriktets lokale struktur

Justis- og beredskapsdepartementet viser til klage av 2. mars 2017 fra Aremark kommune. Videre vises det til Politidirektoratets beslutning av 13. januar 2017 om endringer i politidistriktets lokale struktur i forhold til Aremark lensmannsdistrikt:

«Sammenslåing av Halden politistasjonsdistrikt og Aremark lensmannsdistrikt, til Halden politistasjonsdistrikt. Politistasjonsdistriktet har følgende tjenestested og administrasjonssted: Halden politistasjon.

Politistasjonsdistriktet vil ivareta politimessige og sivilrettslige gjøremål for kommunene Halden og Aremark.».

Politidirektoratet har i brev av 22. mars 2017 oversendt klagen fra Aremark kommune til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Aremark kommune og Øst politidistrikt. I direktoratets oversendelse er det opplyst at klagen fra Aremark kommune er blitt forelagt for berørte kommuner, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 5 annet ledd.

1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), ble godkjent i statsråd 6. mars 2015 og oversendt Stortinget for behandling. Proposisjonen ble vedtatt, med noen endringer,

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4A
0484 Oslo

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Saksbehandler
Svein Eltvik
22 24 52 16
svein.eltvik@jd.dep.no

10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordnede målet med nærpolitireformen er blant annet i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

«Målet med reformen er et nærpoliti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpoliti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i henhold til dette gitt Politidirektoratet fullmakt til å fastsette politidistriktenes inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikter, og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer og politistasjoner.

Politidirektoratets beslutning om endringer i inndelingen i lensmanns- og politistasjonsdistrikter og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer eller politistasjoner kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet av kommuner som berøres av endringen, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

Som en del av nærpolitireformen har politimesterene utredet og foreslått endringer i politidistriktenes lokale struktur, med sikte på å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpoliti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Politimesterenes forslag er basert på forutgående involvering av kommuner og politiets tjenestemannsorganisasjoner lokalt, samt diskusjoner underveis i politidirektørens nasjonale ledergruppe (NLG).

Politimesterenes tilrådninger ble oversendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet har deretter 13. januar 2017 besluttet ny lokal organisering av norsk politi.

2. Anførsler fra kommunen

I brev av 2. mars 2017 fra Aremark kommune påklages beslutningen om å legge ned Aremark lensmannskontor og at dette legges inn under Halden politistasjonsdistrikt. Kommunen mener beslutningen bør oppheves på grunn av forhold ved saksbehandlingen og at prosessen bør utsettes slik at politiet sammen med lokalpolitikere/kommunene får bedre tid til å sette seg inn i og se på hva som blir den faktiske konsekvensen for hver enkelt kommune.

Aremark kommune hevder det bør gjøres endringer i beslutningen slik at Aremark lensmannskontor består som eget tjenestested. Dette begrunnes i at nedleggelse av Aremark lensmannskontor er i direkte motstrid til reformens overordnede målsetting presisert i følgende effektmål: *«Et mer tilgjengelig og tilstedeværende politi med god lokal*

forankring og samhandling» og «Et politi med mer målrettet innsats på forebygging, etterforskning og beredskap».

Aremark kommune viser for øvrig til kommunens hørings svar til Øst politidistrikt datert 28. november 2016. Her skriver kommunen:

«Aremark kommune mener vi ikke har tilstrekkelig grunnlag for å gi en god tilbakemelding. Det er behov for at det i en slik omfattende organisasjonsendring lages en konsekvensutredning i et større omfang og at den fremlegges før vi blir bedt om å gi svar i en høringsuttalelse.

Vi mener derfor at prosessen skal utsettes slik at politiet sammen med lokalpolitikere og kommuner får bedre tid til å sette seg inn i og se på hva som blir den faktiske konsekvensen for hver enkelt kommune.»

3. Anførsler fra berørte kommuner

Berørte kommuner har blitt forelagt klagen i henhold til forskriften § 5 annet ledd. Politidirektoratet opplyser at to av 38 kommuner i Øst politidistrikt har kommet med synspunkter på klagen fra Aremark kommune. Dette er henholdsvis Oppegård og Ski kommuner.

Oppegård kommune:

«...forventer at ressursene i Øst politidistrikt blir riktig fordelt i forhold til behovene, og at det er tilsvarende tjenestestedsstruktur i hele distriktet. I Follo ble mindre tjenestesteder avviklet for flere år siden. Oppegård kommune forventer at nærpolitireformen medfører økt ressurstilgang og styrking av politiarbeidet i Oppegård, samt at det etableres en geografisk driftsenhet (GDE) i Follo (Ski). Evt, opprettholdelse av mindre tjenestesteder må ikke gjøres på bekostning av disse hensynene».

Ski kommune har tilsvarende uttalelse.

4. Politidirektoratets vurdering

Politidirektoratet har i brev av 22. mars 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet redegjort for vurderingsgrunnlaget og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sin tidligere beslutning i forhold til Aremark kommune.

Politidirektoratet viser til at avgjørelsen av 13. januar 2017 om sammenslåing av Halden politistasjonsdistrikt og Aremark lensmannsdistrikt, til Halden politistasjonsdistrikt, var basert på tilrådning fra politimesteren i Øst politidistrikt. Politimesterens tilrådning er basert på politifaglige vurderinger og en lokal prosess, hvor kommuner og fagforeninger lokalt har vært involvert.

Direktoratet har vurdert innspillene og synspunktene som har fremkommet, både i klagen fra Aremark kommune, og politimesterens synspunkter i brev av 9. mars 2017. I den forbindelse er også høringssvaret (ref.15/281-9) fra Aremark kommune vurdert. Politidirektoratet legger i sin vurdering vekt på at denne endringen skal bidra til bedre og mer fleksible ressursutnyttelse på tvers av Øst politidistrikt, samtidig som det totale tjenestetilbudet vil bedres både med hensyn til kvalitet og lokal tilstedeværelse

Politidirektoratet har etter dette konkludert med at det ikke foreligger nye opplysninger som gir grunnlag for å fravike den vurdering som er gjort av Øst politidistrikt om endringer i den lokale strukturen i politidistriktet.

5. Justis- og beredskapsdepartementets vurdering og avgjørelse

Klagen er fremsatt i henhold til forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Av forskriften § 1 fremgår at kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur kan påklage denne til Justis- og beredskapsdepartementet. Videre fremgår det av forskriften at Justis- og beredskapsdepartementet kan treffe ny avgjørelse eller oppheve direktoratets avgjørelse helt eller delvis og sende saken tilbake til direktoratet til ny behandling, jf. forskriften § 6 første ledd. For øvrig gjelder forvaltningsloven kapittel II og III og alminnelige regler om god forvaltningsskikk for departementets klagebehandling, jf. forskriften § 7.

Politidirektoratet har i sin oversendelse til departementet redegjort for den forutgående prosessen for dette i Øst politidistrikt. Det fremkommer her at politimesteren har gjennomført en omfattende prosess for å involvere kommuner, ansatte, organisasjoner og vernetjenesten i arbeidet med å få et godt beslutningsgrunnlag.

Det har vært avholdt en rekke møter med kommunene og alle kommunene ble invitert til å delta i styringsgruppen. Mandat for styringsgruppen ble vedtatt 19. august 2016 og det ble avholdt møter i styringsgruppen annenhver uke i perioden medio august til ultimo september 2016. Det ble også gjennomført en høringskonferanse 4. november 2016 på Ski kino, hvor kommuner og fagforeninger var invitert. Forut for utsendelse av forslaget om lokal struktur, samt i høringsperioden, gjennomførte politimester og prosjektleder en rekke informasjonsmøter i kommunene.

Aremark lensmannskontor er vanligvis bemannet fra kl. 09 til kl.14 på hverdager, bortsett fra onsdager da kontoret er stengt. Lensmannskontoret er bemannet med en lensmann og en lensmannsbetjent, som utgjør ca. ¼ av det som kreves for en døgnbasert operativ polititjeneste. De resterende ¾ dekkes allerede i dag fra Halden politistasjon og/eller politidistriktet for øvrig. Meldingsmottak, varslinger, ressursstyring og operativ ledelse ivaretas via politidistriktets operasjonssentral. Der det er behov for ledelse og koordinert innsats fra flere politiresurser på stedet, ledes dette av særlig utvalgte innsatsledere. Disse er tilknyttet politidistriktets Felles operativ enhet.

Mange innbyggere i Aremark har et naturlig forhold til Halden, både som bysentrum og i forhold til arbeidsplasser, offentlige kontorer og skoler. Avstand og kjøretid til Halden politistasjon medfører at kravene på maksimalt 45 minutter reisevei for minst 90 % av befolkningen oppfylles. Politimesteren opplyser at Øst politidistrikt oppfyller kravene til responstid og at disse også vil gjelde ved ny organisering.

Større tjenesteenheter vil legge til rette for mer hensiktsmessig polititjeneste, blant annet gjennom omdisponering av ressurser til operativ tjeneste og økt patruljevirkosomhet. Dette er et viktig tiltak også for å yte bedre publikumsservice ved at patruljene løser flere oppgaver. Politipatruljer vil også gi kortere responstid, fordi politiet gjennom kunnskapsbasert tjenesteplanlegging i større grad vil kunne være der hendelser skjer og ved behov. Som beskrevet i høringsnotatet og tilrådingen fra politimesteren, vil Øst politidistrikt gjøre en markant innsats i det forebyggende arbeidet, både i form av ressurser og kvalitet.

Departementet vil for øvrig bemerke at politikontakten i den nye politistrukturen vil få en sentral rolle i samspillet mellom driftsenheten, tjenestestedet og kommunen. Departementet mener at politikontakten, som vil være etablert innen 15. juni 2017 i samtlige kommuner, på en god måte vil bidra til at politiet jobber tettere og mer strukturert sammen med hver kommune, herunder opparbeide seg god lokalkunnskap om kommunen

Den endelige ressurssettingen av Halden politistasjonsdistrikt vil bli fastsatt i dialog med kommunene, når behandlingen av klagesakene er avsluttet. Øst politidistrikt er forpliktet til å oppfylle de vilkår som ligger til grunn i Nærpolitireformen når det gjelder tjenestetilbud til publikum i alle distriktets kommuner, herunder Aremark kommune.

Departementet finner, etter en samlet gjennomgang og vurdering av de opplysninger som er lagt frem i saken, ikke grunnlag for å omgjøre Politidirektoratets vedtak om ny tjenestestedsstruktur for Aremark kommune i Øst politidistrikt. Politidirektoratets avgjørelse av 13. januar 2017 opprettholdes

Klagen tas ikke til følge.

Justis- og beredskapsdepartementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 annet ledd.

En kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til orientering.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur